

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

08 septembrie 2023

Nr. 01-06-57

Stimate Doamne Președinte al Parlamentului,

În conformitate cu art. 86 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și cu art. 14 alin. (3) din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, prezint Parlamentului, spre aderare, Convenția globală privind recunoașterea calificărilor din învățământul superior, adoptată la Paris la 25 noiembrie 2019, precum și proiectul de lege în acest sens, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 649 din 6 septembrie 2023.

În calitate de organ responsabil pentru prezentarea Convenției și a proiectului de lege în Parlament se desemnează Ministerul Educației și Cercetării.

Cu respect,

Sandoles
Maia SANDU

Anexe:

1. Copia demersului Cancelariei de Stat	- 1 filă;
2. Hotărârea Guvernului nr. 649 din 6 septembrie 2023	- 2 file;
3. Proiectul de lege	- 2 file;
4. Copiile textului Convenției (în limbile română, engleză și rusă)	- 41 file;
5. Argumentarea oportunității aderării	- 5 file;
6. Copiile avizelor autorităților de resort	- 9 file;
7. Tabelul de sinteză	- 3 file.

Domnului Igor GROSU,
Președinte al Parlamentului

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>300</u>		
" <u>08</u> "	<u>09</u>	<u>2023</u>
Ora		

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 25-76-9470

Chișinău

6 septembrie 2023

Aparatul Președintelui Republicii Moldova

În temeiul art. 86 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția globală privind recunoașterea calificărilor din învățământul superior, adoptată la Paris la 25 noiembrie 2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 649 din 6 septembrie 2023.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Educației și Cercetării.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă, în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția nominalizată (în limba română – 1 filă, în limba rusă – 1 filă);
3. Copiile textului Convenției (în limba română – 14 file, în limba engleză – 12 file, în limba rusă -15 file);
4. Argumentarea oportunității aderării Republicii Moldova la Convenția globală – (5 file);
5. Copiile avizelor ministerelor și altor autorități administrative centrale – (9 file);
6. Tabelul de sinteză – (3 file).

Secretar general adjunct al Guvernului Roman CAZAN

Ex. Z. Gurău
Tel: 250-482

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

Fax:
+ 373 22 242 696

E-mail:
cancelaria@gov.md

APARATUL PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA Nr.2	
Nr.	1649
Data	06 09 2023

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 649

din 06 septembrie 2023

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția globală privind recunoașterea calificărilor din învățământul superior, adoptată la Paris la 25 noiembrie 2019

În temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția globală privind recunoașterea calificărilor din învățământul superior, adoptată la Paris la 25 noiembrie 2019.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene

Nicolae POPESCU

Ministrul educației
și cercetării

Dan Perciun

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția globală
privind recunoașterea calificărilor din învățământul superior,
adoptată la Paris la 25 noiembrie 2019**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Republica Moldova aderă la Convenția globală privind recunoașterea calificărilor din învățământul superior, adoptată la Paris la 25 noiembrie 2019.

Art. 2. – Ministerul Educației și Cercetării se desemnează în calitate de autoritate competentă pentru luarea deciziilor în materie de recunoaștere a calificărilor, în conformitate cu art. X.1 din Convenția nominalizată.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va pregăti și va remite depozitarului instrumentul de aderare.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

ARGUMENTAREA

oportunității aderării Republicii Moldova la Convenția globală privind recunoașterea calificărilor din învățământul superior, adoptată la Paris la 25 noiembrie 2019

A. DESCRIEREA TRATATULUI

1. Informații generale

Denumirea tratatului "Convenția globală privind recunoașterea calificărilor din învățământul superior, adoptată la Paris la 25 noiembrie 2019".

a) *Părțile la tratat:* Convenția globală privind recunoașterea calificărilor din învățământul superior, adoptată la Paris la 25 noiembrie 2019 (în continuare - Convenția globală), a fost ratificată, acceptată, aderată sau aprobată până în prezent de 21 țări: Andora, Armenia, Australia, Cabo Verde, Coasta de Fildeș, Croația, Cuba, Estonia, Franța, Islanda, Japonia, Lituania, Nicaragua, Norvegia, Palestina, România, Slovacia, Suedia, Sfântul Scaun, Tunisia, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord. Convenția globală, adoptată de statele membre UNESCO în noiembrie 2019 – reprezintă primul tratat al Națiunilor Unite în învățământul superior de anvergură globală.

b) *Nivelul tratatului:* Tratatul la care Republica Moldova își propune să adere este unul interstatal.

c) *Forma și structura tratatului:* Convenția globală are o structură care include preambul, 6 secții, 25 articole și stabilește principii universale privind recunoașterea studiilor și a calificărilor în vederea facilitării accesului la studii, a mobilității între instituțiile de învățământ superior din întreaga lume și a accesului deținătorilor calificărilor din învățământul superior din toate regiunile lumii la piața globală a forței de muncă.

2. Informații privind conținutul tratatului

a) *Obiectul și scopul tratatului:* Convenția globală este orientată spre realizarea a 10 obiective globale în domeniul educației (art. II), care în linii generale sunt orientate spre:

- promovarea și consolidarea cooperării internaționale în învățământul superior;
- facilitarea mobilității globale;
- recunoașterea accesibilă și echitabilă a calificărilor ca drept universal la educație și crearea oportunităților pentru învățarea pe tot parcursul vieții, inclusiv pentru persoane refugiate;
- asigurarea coerenței internaționale în procesele de recunoaștere;
- recunoașterea calificărilor între regiuni;
- recunoașterea calificărilor ca un facilitator pentru îmbunătățirea calității învățământului superior;
- diversificarea profilului și sporirea importanței recunoașterii.

b) *Tratate în vigoare:* Convenția globală, prima în cadrul ONU privind învățământul superior la nivel global, vine să completeze cinci convenții regionale UNESCO privind recunoașterea calificărilor din învățământul superior:

- regiunea Europa, Convenția de la Lisabona/1997, ratificată de Republica Moldova în anul 1999;
- regiunea Asia-Pacific, Convenția de la Tokyo /2011;
- regiunea Africa, Convenția de la Addis Abeba /2014;
- regiunea America Latină și Caraibe, Convenția Buenos Aires/2019;
- Convenția pentru Statele Arabe/1978.

c) *Termenul de valabilitate, modul de încetare și prelungire a valabilității tratatului:*

- Convenția globală, pe plan internațional, a intrat în vigoare la 5 martie 2023, potrivit procedurii stabilite la art. 18, pentru Statele Părți care au depus instrumentele respective de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare la sau înainte de această dată;

- Convenția globală, pe teritoriul Republicii Moldova, intră în vigoare la trei luni de la data depunerii instrumentului de aderare;

- denunțarea tratatului este prevăzută în art. 21 și statuează că orice stat parte poate denunța, în orice moment Convenția globală, prin notificarea în scris a directorului general al UNESCO. Denunțarea produce efecte la 12 luni de la primirea instrumentului pentru denunțare.

d) Modul de amendare a tratatului:

Orice stat parte la prezenta convenție poate, printr-o comunicare scrisă adresată directorului general al UNESCO, să propună amendamente la prezenta convenție. Dacă în termen de 6 luni de la expedierea comunicării nu mai puțin de jumătate dintre statele părți la convenție răspund favorabil cererii, directorul general prezintă propunerea la următoarea sesiune a Conferinței interguvernamentale a statelor părți pentru dezbateri și eventuala adoptare:

- amendamentele sunt adoptate cu o majoritate de două treimi din statele părți prezente și care votează;
- amendamentele adoptate sunt prezentate statelor părți pentru ratificare, acceptare, aprobare, aderare;
- pentru statele părți care au ratificat, acceptat, aprobat, aderat la acestea, amendamentele intră în vigoare la 3 luni de la depunerea, de două treimi dintre statele părți a instrumentelor.

B. ANALIZA DE IMPACT

1. Informații generale

Convenția globală a fost adoptată în cadrul celei de-a 40-a sesiune a Conferinței generale a Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) la 25 noiembrie 2019, ca răspuns la:

- intensificarea internaționalizării învățământului superior și creșterea mobilității internaționale, care în ultimele două decenii s-a triplat și a atins cifra de 6 milioane de studenți din totalul de 235 de milioane de studenți la nivel global. Se estimează că aceste cifre se vor dubla din nou în următorul deceniu, plasând recunoașterea și mobilitatea în topul priorităților pe agendele politicii educaționale;
- responsabilitatea asumată a țărilor membre UNESCO de a promova oportunități de învățare pe tot parcursul vieții și necesitatea de a găsi soluții comune pentru a îmbunătăți practicile de recunoaștere la nivel global. Astfel, Convenția globală asigură un impuls nou pentru dezvoltarea sistemului de învățământ superior.

Scopul Convenției globale este să faciliteze mobilitatea academică și profesională între regiuni și să sporească cooperarea internațională și încrederea în învățământul superior prin stabilirea unui instrument global de definire a standardelor care să respecte și specificul regional.

Deși, Convențiile Regionale, în special Convenția de la Lisabona/1997, ratificată de Republica Moldova în anul 1999 și Convenția globală au multe asemănări, cea din urmă conține o serie de **prevederi noi și implicit oportunități noi pentru persoane și pentru instituțiile de învățământ superior din țară.**

Elementele noi ale Convenției globale, raportat la convențiile regionale, care determină drepturi și deopotrivă obligații pentru statele părți, sunt următoarele:

- recunoașterea calificărilor transfrontaliere, inclusiv a calificărilor comune;
- recunoașterea studiilor informale și non-formale;
- recunoașterea învățării netradiționale (care nu se bazează exclusiv pe interacțiunea față în față);
- recunoașterea bazată pe rezultatele învățării;
- recunoașterea învățării anterioare și recunoașterea parțială;
- adoptarea măsurilor pentru eradicarea tuturor formelor de practici frauduloase referitoare la calificările din învățământul superior, încurajând utilizarea tehnologiilor moderne și a activităților în cadrul rețelelor ENIC-NARIC.

Elementele noi, menționate mai sus, sunt promovate pe larg și în politicile de dezvoltare a Spațiului European al Educației ca elemente inerente pentru promovarea învățării pe tot parcursul vieții

fără bariere, echitabilă și inclusivă pentru toți, precum și în politicile de asigurare a angajabilității. Elementele noi aplicate în mecanismul recunoașterii calificărilor listate mai sus nu se conțin în Convenția de la Lisabona pentru recunoașterea calificărilor în regiunea europeană, care a fost elaborată și aprobată cu 25 de ani în urmă.

Convenția globală oferă un cadru global pentru recunoașterea calificărilor din învățământul superior și a calificărilor care oferă acces la învățământul superior, pentru a promova mobilitatea, cooperarea internațională în domeniul învățământului superior și pentru a îmbunătăți calitatea furnizării învățământului superior. De asemenea, Convenția globală stabilește criteriile pe care statele semnatare trebuie să le adopte pentru a evalua în mod echitabil și transparent comparabilitatea calificărilor internaționale cu cele ale sistemului național de învățământ, inclusiv furnizarea de informații cuprinzătoare cu privire la sistemele de educație și măsurile aplicate pentru asigurarea calității instituțiilor și programelor de învățământ superior.

Convenția globală îndeplinește și rolul facilitator de accelerare a schimbului de cunoștințe, a circulației cunoștințelor și a cooperării internaționale în domeniul cercetării în învățământul superior în contextul realizării obiectivului 4 al Agendei 2030 de Dezvoltare Durabilă – ”Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți”.

Astfel, Convenția globală reprezintă un *instrument important pentru construirea ecosistemelor de învățământ superior conectate* și pentru stimularea colaborării între toate părțile interesate, respectiv aderarea acesteia, va deschide Republicii Moldova un spațiu extins pentru a crea legături puternice cu țările lumii în domeniul învățământului superior și sinergii în predarea și învățarea în învățământul superior.

Ministerul Educației și Cercetării consideră că aderarea la tratat va contribui la crearea de noi oportunități pentru studenți și cadre didactice care optează pentru mobilitate în afara Europei, va oferi persoanelor/studenților posibilitatea să beneficieze de proceduri și principii universale și transparente în toate regiunile lumii, iar instituțiile de învățământ superior vor beneficia de oportunitatea includerii plene în circuitul internațional al serviciilor educaționale de nivelul învățământului superior și de conectarea la rețelele internaționale de informare și recunoaștere a calificărilor.

2. Aspectul politic, cultural, social

Prevederile tratatului Convenției globale nu contravin politicii externe a Republicii Moldova. Oportunitatea extinderii colaborării cu alte regiuni ale lumii decât Europa se datorează statutului de membru în organizații internaționale precum ONU și UNESCO, UNICEF, în cadrul cărora susținerea demersurilor Republicii Moldova ar corespunde intereselor naționale ale țării.

Colaborarea în domeniul recunoașterii calificărilor din învățământul superior, va facilita atragerea studenților străini din toate regiunile lumii la studii prin aplicarea unor proceduri transparente și credibile de recunoaștere a calificărilor și deopotrivă, va asigura apărarea drepturilor cetățenilor Republicii Moldova, deținători a calificărilor naționale din învățământul superior, în cazul accesului pentru continuarea studiilor sau angajării în câmpul muncii la nivel global.

Convenția globală susține obiectivele Republicii Moldova în domeniul internaționalizării învățământului superior și se estimează că va permite universităților să se dezvolte, să implementeze inovații, să asigure încrederea în calificările naționale și să sporească calitatea sistemului național de învățământ superior.

Implementarea Convenției globale va facilita promovarea unității și colaborării între instituții și țări și va atribui educației caracterul unui bun global, evaluat de comunitatea globală.

3. Aspectul economic și de mediu

Pornind de la caracterul tratatului, aderarea la acesta este favorabilă diversificării și extinderii cooperării internaționale în domeniul educației și relațiilor economice internaționale, intensificării mobilității academice și profesionale și nu în ultimul rând, sporirii atractivității investiționale a Republicii Moldova.

4. Aspectul normativ

Tratatul este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Cartei ONU, Convenției Culturale UNESCO, corespunde normelor Codului Educației și odată cu aderarea la acesta, nu este necesară modificarea legislației interne.

5. Aspectul instituțional și organizatoric

Aplicarea prevederilor Convenției globale în primii ani de implementare nu necesită înființarea unor structuri noi, dar pe măsură creșterii fluxului de solicitanți de a recunoaște calificările străine pentru continuarea studiilor în Republica Moldova sau pentru acces la piața muncii, creșterii fluxului de cereri a statelor părți pentru schimb de informații, ar putea apărea necesitatea consolidării capacităților serviciului național de informare și recunoaștere a calificărilor. Totodată, remarcăm că sporirea capacității serviciului național de informare și recunoaștere a calificărilor cu buget optim poate fi realizată prin digitalizarea completă a serviciului.

6. Aspectul financiar

Tratatul nu implică angajamente financiare directe (cotizație de membru) din partea Republicii Moldova, decât surse financiare, necesare pentru participarea o dată la doi ani la conferința interguvernamentală a statelor părți sau sesiuni extraordinare, care se încadrează în prevederile Hotărârii de Guvern nr. 442 privind aprobarea Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale.

7. Aspectul temporar

Republica Moldova va urma toate etapele și procedurile aferente intrării în vigoare a unui tratat stabilite prin Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.442/2015.

Urmare a adoptării de către Parlament a Legii privind aderarea de către Republica Moldova la Convenția globală și a expirării a trei luni de la data depunerii instrumentului de aderare la Convenție de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, prezenta Convenție intră în vigoare pe teritoriul Republicii Moldova.

C. ANALIZA OPORTUNITĂȚII ADERĂRII

Convenția globală, pe plan internațional, a intrat în vigoare la 5 martie 2023, potrivit procedurii stabilite la art.18, pentru Statele Părți care au depus instrumentele respective de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare la sau înainte de această dată. Pentru aderarea Republicii Moldova la Convenție, Parlamentul urmează să aprobe Legea de aderare la Convenția globală privind recunoașterea calificărilor din învățământul superior, adoptată la Paris la 25 noiembrie 2019, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene urmează să pregătească și să remită depozitarului instrumentele de aderare și, urmare a trei luni de la data depunerii instrumentului de aderare, Convenția globală va intra în vigoare pe teritoriul Republicii Moldova.

Ministerul Educației și Cercetării a participat la procesul de negociere la nivel internațional al prevederilor Convenției. Președintele Republicii Moldova, Maia Sandu, a semnat la 13 octombrie 2022 *Decretul pentru aprobarea semnării Convenției globale privind recunoașterea calificărilor din învățământul superior*, ceea ce înseamnă acceptarea de către Republica Moldova a textului Convenției.

Pornind de la cele invocate, Convenția globală, care este primul instrument normativ din domeniul recunoașterii, dezvoltat de UNESCO la nivel global, va facilita recunoașterea studiilor și mobilitatea academică și profesională între regiuni, va promova calitatea învățământului superior, utilizarea eficientă a resurselor educaționale și umane și, totodată, va consolida cooperarea internațională în domeniul recunoașterii calificărilor la nivelul învățământului superior, va spori încrederea în rezultatele învățării din învățământul superior prin stabilirea unui instrument global de definire a standardelor care să respecte și specificul regional.

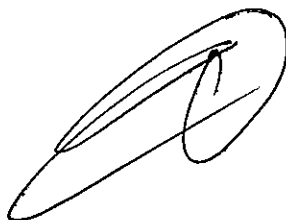
Convenția globală stabilește principii generale de recunoaștere a calificărilor, a studiilor parțiale și a învățării anterioare, pentru acces la finalizarea unui program de studii din învățământul superior sau pentru continuarea studiilor la următorul nivel al învățământului superior. O plus valoare a Convenției, sunt prevederile cu privire la recunoașterea calificărilor în vederea accesului la angajare pe piața forței de muncă.

De asemenea, Convenția globală prevede drepturile și obligațiile persoanelor care solicită recunoașterea calificărilor și ale autorităților competente în recunoaștere, garantând aplicarea unor proceduri transparente, corecte și nediscriminatorii.

Totodată, Conferința interguvernamentală a statelor părți, compusă din reprezentanți ai tuturor statelor părți la prezenta convenție, se angajează să promoveze aplicarea prezentei Convenții și să supravegheze implementarea acesteia prin adoptarea de recomandări, declarații, modele de bune practici sau orice text subsidiar relevant la nivel global sau interregional, să asigure schimbul de informații necesare cu comitetele convențiilor regionale de recunoaștere; să examineze, în vederea adoptării, proiectele de amendamente la prezenta Convenție (în conformitate cu articolul XXIII), care nu aduc atingere principiilor de recunoaștere transparentă, echitabilă, într-un timp rezonabil și nediscriminatorie menționate în prezenta convenție.

Luând în considerare cele menționate, se consideră oportună aderarea de către Republica Moldova la Convenția globală privind recunoașterea calificărilor din învățământul superior, adoptată la Paris la 25 noiembrie 2019.

Ministru

Dan PERCIUN

